

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

18 MEI 1949.

18 MAI 1949.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wetgeving op de rechterlijke inrichting, wat betreft de griffiers en griffiersklerken van de hoven, de rechtbanken en de militaire rechtscolleges.

PROJET DE LOI

modifiant la législation sur l'organisation judiciaire en ce qui concerne les greffiers et commis-greffiers des cours, des tribunaux et des juridictions militaires.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1) UITGEBRACHT

DOOR DE HEER DE GRYSE.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR M. DE GRYSE.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — Functies van griffiersklerk.

Door het ontwerp wordt in alle rechtscolleges, met uitzondering van het Hof van Verbreking, het ambt van griffiersklerk opgericht.

Zulks is de eerste trap van de hiërarchie.

De griffiersklerken, wier aantal in elk rechtscollege door de Koning wordt bepaald, worden benoemd door de Minister van Justitie en kunnen door hem worden ontslagen; zij moeten volle 18 jaar oud zijn en houder zijn

I. — Fonctions de commis-greffier.

Le projet crée dans toutes les juridictions, la Cour de Cassation exceptée, la fonction de commis-greffier.

C'est le premier échelon de la hiérarchie.

Les commis-greffiers, dont le nombre dans chaque juridiction est déterminé par le Roi, sont nommés et peuvent être révoqués par le Ministre de la Justice; ils doivent être âgés de 18 ans accomplis et être porteurs soit d'un

(1) Samenstelling van de Commissie: de heren Joris, voorzitter; Carton de Wiart, Charlotiaux, Charpentier, De Gryse, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren du Bus de Warnaffe, Héger, Lambotte, Oblin, Philippart, Roppe. — Bohy, Collard, Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Housiaux, Soudan, Tielemans. — Demany, Terfve. — Janssens (Charles), Van Glabbeke.

Zie:

436: Wetsontwerp.

(1) Composition de la Commission: MM. Joris, président; Carton de Wiart, Charlotiaux, Charpentier, De Gryse, Mme De Riemaecker-Legot, MM. du Bus de Warnaffe, Héger, Lambotte, Oblin, Philippart, Roppe. — Bohy, Collard, Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Housiaux, Soudan, Tielemans. — Demany, Terfve. — Janssens (Charles), Van Glabbeke.

Voir:

436: Projet de loi.

hetzij van een gehomologeerd getuigschrift van humaniora, hetzij van een getuigschrift, waarbij wordt vastgesteld dat zij de voorbereidende proef tot de toelating tot de examens voor de toekenning van de academische graden met goed gevolg hebben afgelegd. Zij worden uit 's Lands kas bezoldigd.

II. — Algemene benoemingsvoorwaarden van de griffiers.

Niemand kan tot griffier worden benoemd, indien hij niet de leeftijd van volle 25 jaar heeft bereikt, indien hij niet gedurende ten minste vijf jaar de functies van griffiersklerk heeft uitgeoefend en niet met goed gevolg het examen van candidaat-griffier heeft afgelegd.

De uitoefening van de functies van griffiersklerk en het getuigschrift van candidaat-griffier worden evenwel niet vereist van de kandidaten die doctor in de rechten zijn; voor deze laatsten volstaat het dat zij, gedurende ten minste één jaar, in de griffie van een hof van beroep of van een rechtbank van eerste aanleg een stage hebben vervuld. Deze stage wordt ingericht door de hoofdgriffier onder het toezicht van de procureur-generaal of van de procureur des Konings, volgens het geval; zij wordt niet bezoldigd en is niet onverenigbaar met de uitoefening van het beroep van advocaat (amendementen van de Commissie).

Dit zijn de benoemingsvoorwaarden, die voor al de rechtscolleges gemeen zijn.

Laten wij thans de bijzondere voorwaarden onderzoeken.

I. — Vredegerechten.

De griffier en de adjunct-griffier moeten de hiervoren uiteengezette algemene voorwaarden vervullen.

II. — Rechtbanken van eerste aanleg.

a) De hoofdgriffier: in de rechtbank eerste klasse moet hij doctor in de rechten zijn. In de andere rechtbanken moet hij, indien hij geen doctor in de rechten is, gedurende ten minste 10 jaar functies van griffier, griffier titulaire, adjunct-griffier of adjunct-griffier titulaire in een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een militair rechtscollege hebben uitgeoefend.

b) De griffiers moeten de algemene voorwaarden vervullen.

III. — Rechtbanken van koophandel.

De griffiers moeten de algemene voorwaarden vervullen.

IV. — Hoven van beroep.

a) De hoofdgriffier moet volle 27 jaar oud en doctor in de rechten zijn;

certificat homologué d'humanités, soit d'un certificat constatant qu'ils ont subi avec succès l'épreuve préparatoire à l'admission aux examens pour la collation des grades académiques. Ils sont rétribués par le Trésor public.

II. — Conditions générales de nomination des greffiers.

Nul ne peut être nommé greffier s'il n'est âgé de 25 ans accomplis, n'a rempli pendant cinq ans au moins les fonctions de commis-greffier et n'a subi avec succès l'examen de candidat-greffier.

Toutefois, l'exercice des fonctions de commis-greffier et le certificat de candidat-greffier ne sont pas requis des candidats qui sont docteurs en droit; pour ceux-ci il suffit qu'ils aient accompli pendant une année au moins un stage dans le greffe d'une cour d'appel ou d'un tribunal de première instance. Ce stage est organisé par le greffier en chef sous la surveillance du procureur général ou du procureur du Roi suivant le cas; il n'est pas rémunéré et n'est pas incompatible avec l'exercice de la profession d'avocat (amendements de la Commission).

Telles sont les conditions de nomination, communes à toutes les juridictions.

Examinons maintenant les conditions particulières.

I. — Justices de paix.

Le greffier et le greffier-adjoint doivent remplir les conditions générales exposées ci-dessus.

II. — Tribunaux de première instance.

a) Le greffier en chef: il doit être docteur en droit dans les tribunaux de 1re classe. Dans les autres tribunaux, s'il n'est pas docteur en droit, il doit avoir rempli pendant 10 ans au moins des fonctions de greffier, de greffier à titre personnel, de greffier adjoint ou de greffier adjoint à titre personnel, dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou une juridiction militaire.

b) Les greffiers doivent remplir les conditions générales.

III. — Tribunaux de commerce.

Les greffiers doivent remplir les conditions générales.

IV. — Cours d'appel.

a) Le greffier en chef doit être âgé de 27 ans accomplis et être docteur en droit.

b) De griffiers moeten, zo zij geen doctor in de rechten zijn, gedurende ten minste 5 jaar functies van griffier, van griffier titulaire, van adjunct-griffier, van adjunct-griffier titulaire of van parketsecretaris bij een hof, een rechtbank, een vrederecht of een militair rechtscollege hebben uitgeoefend.

V. — Hof van Verbreking.

a) De hoofdgriffier moet volle 30 jaar oud en doctor in de rechten zijn;

b) De griffiers moeten doctor in de rechten zijn.

VI. — Krijgsraden.

De griffier en de adjunct-griffiers moeten de algemene voorwaarden vervullen.

VII. — Militair gerechtshof.

a) De griffier moet, zo hij geen officier in het leger of geen doctor in de rechten is, gedurende vijf jaar, werkelijk of als plaatsvervanger, functies vervuld hebben van magistraat van de rechterlijke orde, van griffier of van parketsecretaris (art. 115, al. 3, van de wet van 15 Juni 1899);

b) De adjunct-griffiers moeten dezelfde voorwaarden verenigen.

Uwe Commissie heeft gemeend amendementen te moeten indienen op het oorspronkelijk wetsontwerp. Deze amendementen strekken ertoe aan de candidaatgriffiers, die houder zijn van het diploma van doctor in de rechten, een stage op te leggen die ten minste één jaar duurt, ten einde de benoeming te voorkomen van kandidaten die geen enkele praktische kennis van de werkzaamheden en van de bedrijvigheid der griffies hebben.

Deze stage zal door de hoofdgriffier worden ingericht. Zij zal onder het toezicht staan van de procureur-generaal indien zij wordt gedaan in de griffie van een hof van beroep, of van de procureur des Konings indien zij wordt gedaan in de griffie van een rechtbank van eerste aanleg.

De Commissie heeft geoordeeld dat deze stage niet onverenigbaar moest zijn met de uitoefening van het beroep van advocaat, ten einde de candidatuur van doctors in de rechten, die op de tabel van de orde of op de lijst van de stagiairs zijn ingeschreven, niet af te wijzen.

De Verslaggever,

De Voorzitter,

A. DE GRYSE.

Ch. DU BUS DE WARNAFFE.

b) Les greffiers, s'ils ne sont docteurs en droit, doivent avoir rempli pendant 5 ans au moins des fonctions de greffier, de greffier à titre personnel, de greffier adjoint, de greffier adjoint à titre personnel ou de secrétaire de parquet dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou une juridiction militaire.

V. — Cour de Cassation.

a) Le greffier en chef doit être âgé de 30 ans accomplis et être docteur en droit.

b) Les greffiers doivent être docteurs en droit.

VI. — Conseils de guerre.

Le greffier et les greffiers adjoints doivent remplir les conditions générales.

VII. — Cour militaire.

a) Le greffier, s'il n'est officier dans l'armée ou docteur en droit, doit avoir rempli, pendant cinq ans, à titre effectif ou comme suppléant, des fonctions de magistrat de l'ordre judiciaire, de greffier ou de secrétaire d'un parquet (art. 115, al. 3, de la loi du 15 juin 1899).

b) Les greffiers adjoints doivent réunir les mêmes conditions.

Votre Commission a estimé devoir présenter des amendements au texte du projet de loi. Ces amendements tendent à imposer aux candidats greffiers qui sont porteurs du diplôme de docteur en droit, un stage d'une durée d'un an au moins, aux fins d'empêcher la nomination de candidats n'ayant aucune connaissance pratique des travaux et de l'activité des greffes.

Ce stage sera organisé par le greffier en chef. Il sera surveillé par le procureur général s'il est fait dans le greffe d'une cour d'appel, ou par le procureur du Roi s'il est fait dans le greffe d'un tribunal de première instance.

Le Gouvernement a estimé que ce stage ne devait pas être incompatible avec l'exercice de la profession d'avocat, afin de ne pas écarter la candidature de docteurs en droit, inscrits au tableau de l'ordre ou sur la liste des stagiaires.

Le Rapporteur,

Le Président,

A. DE GRYSE.

Ch. DU BUS DE WARNAFFE.

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE COMMISSIE.

EERSTE ARTIKEL.

I. — In het 2° van artikel 1, de tweede alinea vervangen door de volgende tekst :

« Art. 11. — Niemand kan tot griffier of tot adjunct-griffier van een vrederecht worden benoemd, indien hij niet de leeftijd van volle 25 jaar heeft bereikt, indien hij niet gedurende ten minste 5 jaar, functies van griffiersklerk bij een hof, een rechtbank, een vrederecht of een militair rechtscollege heeft uitgeoefend en indien hij niet, met goed gevolg, vóór een speciale examencommissie, het examen van candidaat-griffier heeft afgelegd. De Koning bepaalt de modaliteiten van dit examen.

Kan echter tot griffier of tot adjunct-griffier van een vrederecht worden benoemd, de candidaat die doctor in de rechten is, volle 25 jaar oud is en, gedurende ten minste één jaar, een niet bezoldigde stage heeft gedaan in de griffie van een hof van beroep of van een rechtbank. Deze stage wordt ingericht door de hoofdgriffier, onder het toezicht van de procureur-generaal of van de procureur des Konings, volgens het geval; zij is niet onverenigbaar met de uitoefening van het beroep van advocaat ».

II. — a) In het 6° van artikel 1, de eerste alinea van artikel 26 vervangen door de volgende tekst :

« Art. 26. — Niemand kan tot hoofdgriffier van een rechtbank van eerste aanleg worden benoemd, indien hij niet de leeftijd van volle 25 jaar heeft bereikt, indien hij geen doctor in de rechten is en indien hij niet, gedurende ten minste één jaar, een niet bezoldigde stage heeft gedaan in de griffie van een hof van beroep of van een rechtbank. Deze stage wordt ingericht door de hoofdgriffier, onder het toezicht van de procureur-generaal of van de procureur des Konings, volgens het geval; zij is niet onverenigbaar met de uitoefening van het beroep van advocaat ».

b) De derde alinea van hetzelfde artikel 26 vervangen door de volgende tekst :

« Niemand kan tot griffier van een rechtbank van eerste aanleg worden benoemd indien hij niet de leeftijd van volle 25 jaar heeft bereikt, indien hij niet, gedurende ten minste 5 jaar, functies van griffiersklerk bij een hof, een rechtbank, een vrederecht of een militair rechtscollege heeft uitgeoefend en indien hij niet, met goed gevolg, vóór een speciale examencommissie, het examen van candidaat-griffier heeft afgelegd. De Koning bepaalt de modaliteiten van dit examen.

Kan echter tot griffier van een rechtbank van eerste aanleg worden benoemd, de candidaat die doctor in de rech-

AMENDEMENTS

PROPOSES PAR LA COMMISSION.

ARTICLE PREMIER

I. — Au 2° de l'article premier, remplacer le deuxième alinéa par le texte suivant :

« Art. 11. — Nul ne peut être nommé greffier ou greffier adjoint d'une justice de paix, s'il n'est âgé de 25 ans accomplis, s'il n'a rempli, pendant 5 ans au moins, des fonctions de commis-greffier dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou une juridiction militaire et s'il n'a subi avec succès, devant un jury spécial, l'examen de candidat greffier. Le Roi détermine les modalités de cet examen.

Toutefois, peut être nommé greffier ou greffier adoint d'une justice de paix le candidat qui est docteur en droit, âgé de 25 ans accomplis, et a fait, pendant un an au moins, un stage non rémunéré dans le greffe d'une cour d'appel ou d'un tribunal. Ce stage est organisé par le greffier en chef, sous la surveillance du procureur général ou du procureur du Roi, suivant le cas; il n'est pas incompatible avec l'exercice de la profession d'avocat. »

II. — a) Au 6° de l'article premier, remplacer le premier alinéa de l'article 26 par le texte suivant :

« Art. 26. — Nul ne peut être nommé greffier en chef d'un tribunal de première instance s'il n'est âgé de 25 ans accomplis, s'il n'est docteur en droit et n'a fait, pendant un an au moins un stage non rémunéré dans le greffe d'une cour d'appel ou d'un tribunal. Ce stage est organisé par le greffier en chef sous la surveillance du procureur général ou du procureur du Roi suivant le cas; il n'est pas incompatible avec l'exercice de la profession d'avocat. »

b) Remplacer le troisième alinéa du même article 26 par le texte suivant :

« Nul ne peut être nommé greffier d'un tribunal de première instance s'il n'est âgé de 25 ans accomplis, s'il n'a rempli pendant 5 ans au moins des fonctions de commis-greffier dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou une juridiction militaire et s'il n'a subi avec succès, devant un jury spécial, l'examen de candidat greffier. Le Roi détermine les modalités de cet examen.

Toutefois, peut être nommé greffier d'un tribunal de première instance le candidat qui est docteur en droit et

ten is en die de in de eerste alinea van dit artikel bepaalde voorwaarden vervult ».

III. — In het 10° van artikel 1, de tweede alinea van artikel 65 vervangen door de volgende tekst :

« Niemand kan tot griffier worden benoemd, indien hij niet, gedurende ten minste 5 jaar, functies van griffiers-klerk bij een hof, een rechtbank, een vredegericht of een militair rechtscollege heeft uitgeoefend en indien hij niet, met goed gevolg, vóór een speciale examencommissie, het examen van candidaat-griffier heeft afgelegd. De Koning bepaalt de modaliteiten van dit examen.

Kan echter tot griffier worden benoemd, de candidaat die doctor in de rechten is, volle 25 jaar oud is en, gedurende ten minste één jaar, een niet bezoldigde stage heeft gedaan in de griffie van een hof van beroep of van een rechtbank. Deze stage wordt ingericht door de hoofdgriffier, onder het toezicht van de procureur-generaal of van de procureur des Konings, volgens het geval; zij is niet onverenigbaar met de uitoefening van het beroep van advocaat ».

IV. — Het 13° van artikel 1 vervangen door de volgende tekst :

« 13° Artikel 78, gewijzigd bij artikel 4 van de wet van 2 Juni 1927, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

Art. 78. — Niemand kan tot hoofdgriffier van een hof van beroep worden benoemd indien hij niet de leeftijd van volle 27 jaar heeft bereikt, indien hij geen doctor in de rechten is en, indien hij niet, gedurende ten minste één jaar, een niet bezoldigde stage heeft gedaan in de griffie van een hof van beroep of van een rechtbank. Deze stage wordt ingericht door de hoofdgriffier, onder het toezicht van de procureur-generaal of van de procureur des Konings, volgens het geval; zij is niet onverenigbaar met de uitoefening van het beroep van advocaat.

Niemand kan tot griffier van een hof van beroep worden benoemd indien hij niet de leeftijd van 25 jaar heeft bereikt en indien hij niet, gedurende ten minste 5 jaar, functies van griffier, griffier titulaire, adjunct-griffier, adjunct-griffier titulaire of parketsecretaris bij een hof, een rechtbank, een vredegericht of een militair rechtscollege heeft uitgeoefend.

Kan echter tot griffier van een hof van beroep worden benoemd, de candidaat die doctor in de rechten is, volle 25 jaar oud is en die, gedurende ten minste één jaar, de in de eerste alinea van dit artikel voorziene stage heeft gedaan. »

remplit les conditions déterminées à l'alinéa 1er du présent article. »

III. — Au 10° de l'article premier, remplacer le deuxième alinéa de l'article 65 par le texte suivant :

« Nul ne peut être nommé greffier s'il n'est âgé de 25 ans accomplis, s'il n'a rempli pendant 5 ans au moins des fonctions de commis-greffier dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou une juridiction militaire et s'il n'a subi avec succès, devant un jury spécial, l'examen de candidat greffier. Le Roi détermine les modalités de cet examen.

Toutefois peut être nommé greffier, le candidat qui est docteur en droit, âgé de 25 ans accomplis et a fait, pendant un an au moins, un stage non rémunéré dans le greffe d'une cour d'appel ou d'un tribunal. Ce stage est organisé par le greffier en chef sous la surveillance du procureur général ou du procureur du Roi suivant le cas; il n'est pas incompatible avec l'exercice de la profession d'avocat. »

IV. — Remplacer le 13° de l'article premier par le texte suivant :

« 13° L'article 78 modifié par l'article 4 de la loi du 2 juin 1927 est remplacé par les dispositions suivantes :

Art. 78. — Nul ne peut être nommé greffier en chef d'une cour d'appel, s'il n'est âgé de 27 ans accomplis, s'il n'est docteur en droit et s'il n'a fait pendant un an au moins un stage non rémunéré dans le greffe d'une cour d'appel ou d'un tribunal. Ce stage est organisé par le greffier en chef sous la surveillance du procureur général ou du procureur du Roi suivant le cas; il n'est pas incompatible avec l'exercice de la profession d'avocat.

Nul ne peut être nommé greffier d'une cour d'appel s'il n'est âgé de 25 ans accomplis et s'il n'a rempli, pendant 5 ans au moins, des fonctions de greffier, de greffier à titre personnel, de greffier adjoint, de greffier adjoint à titre personnel ou de secrétaire de parquet dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou une juridiction militaire.

Toutefois, peut être nommé greffier d'une cour d'appel le candidat qui est docteur en droit, âgé de 25 ans accomplis et qui a fait pendant un an au moins le stage prévu à l'alinéa 1er du présent article. »